

TURINYS

ĮVADAS	11
I DALIS. INOVACINIO PROCESO TEORINIAI PRINCIPAI	15
1. INOVACIJOS KAIP VERSLO PROCESO PAGRINDAS	15
1.1. Inovacijos, verslas ir ekonominiai ciklai	15
1.2. Didžiosios inovacijų bangos („puokštės“)	16
1.3. Šeštoji (numatoma) inovacijų banga	19
2. INOVACIJOS SĄVOKŲ INTERPRETAVIMAS	25
3. INOVACINIO PROCESO APLINKA IR STRUKTŪRA	30
3.1. Inovacinio proceso aplinka	30
3.2. Inovacinio proceso struktūriniai modeliai	30
3.3. Naujų produktų kūrimas	39
4. INOVACIJŲ KLASIFIKAVIMAS	42
4.1. Inovacijų klasifikavimo požiūrių istorinė raida	42
4.2. Inovacijų klasifikavimas pagal tarptautinių organizacijų metodologiją	49
4.2.1. Technologinės produkto inovacijos	50
4.2.2. Technologinės proceso inovacijos	51
4.2.3. Technologinė produkto ir proceso inovacinė veikla	57
4.2.4. Inovacinės veiklos ribų nustatymo atvejai	59
4.2.5. Technologinė produkto ir proceso inovacinė įmonė	61
5. INOVACIJŲ TEORIJOS FORMAVIMOSI RAIDA IR PAGRINDINIAI BRUOŽAI	64
5.1. Bendra inovacijų teorijos apžvalga	64
5.2. Svarbiausios inovacijų teorijos ir jų sklaidos bruožai	70
6. INOVACIJŲ VALDYMO SPECIFIKA IR PROBLEMOS	76
6.1. Inovacijų valdymas tam tikrais etapais	76
6.2. Inovacinės veiklos ypatumai rinkos ir konkurencijos sąlygomis ..	79
6.3. Pagrindiniai pavojai įmonėms dinaminės konkurencijos sąlygomis	82

II DALIS. MOKSLO TIRIAMOJI VEIKLA	85
1. MOKSLO TIRIAMOSIOS VEIKLOS SPECIFIKA IR VERTINIMAS...	85
1.1. Mokslo tiriamosios veiklos esmė ir klasifikavimas	85
1.2. Mokslinių tyrimų svarba ir jų planavimo principai	90
1.3. Mokslinės veiklos rezultatų ir jų efektyvumo įvertinimo problemos	92
2. MOKSLINĖ-TECHNINĖ PROGNOZĖ – ORIENTYRAS VERSLININKAMS.	95
2.1. Mokslinės-techninės prognozes tikslai ir tematika	95
2.2. Mokslinių prognozių eksperimentinis vertinimas ir svarbiausios problemos	96
2.3. Mokslinių tyrimų įžvalgos ir prioritetai Lietuvoje	99
3. MOKSLO TIRIAMŪJŲ IR PLĖTROS DARBŲ PLANAVIMAS ĮMONĖJE	102
3.1. Strateginio planavimo vaidmuo, tikslai ir galimybių analizė.	102
3.2. MTEP kaip verslo sritis	104
3.3. Technologijų tobulinimo uždaviniai ir MTEP biudžeto formavimas	108
3.3.1. Produktų ir technologijų tobulinimo uždaviniai	108
3.3.2. MTEP biudžeto formavimo būdai	109
3.4. Strateginiai mokslo tiriamosios veiklos planavimo sprendimai ...	111
4. IŠTEKLIŲ MOKSLO TIRIAMOSIOS VEIKLOS PROJEKTAMS PASKIRSTYMAS	114
4.1. Pelno atotrūkio analizė	114
4.2. Produkto gyvavimo ciklai	115
4.3. Technologijų pakeitimų analizė vieno produkto gamybos įmonėse	118
4.4. Svarbiausi MTEP planavimo įmonėje veiksniai	123
5. MOKSLO TIRIAMOSIOS VEIKLOS STRATEGIJOS PASIRINKIMAS IR ĮGYVENDINIMAS ĮMONĖJE	126
5.1. Galimų strategijų analizė ir pasirinkimas	126
5.2. MTEP strategijos įgyvendinimas atsižvelgiant į šakos gyvavimo ciklą	131
5.2.1. Šakos gyvavimo ciklas	131
5.2.2. Mokslo tiriamosios veiklos strategijos įgyvendinimas.	133
5.2.3. Įmonių vadovų ir specialistų (antreprenerių) vaidmuo įgyvendinant strategiją	134

III DALIS. TECHNOLOGINĖS INOVACIJOS.....	136
1. TECHNOLOGINIŲ INOVACIJŲ DAŽNUMAS IR TECHNOLOGINĖ TRAJEKTORIJA	136
1.1. Technologinių inovacijų samprata, paplitimo dažnumas ir įtaka verslui	136
1.2. Technologinė trajektorija	138
1.3. Technologinių inovacijų ekonominis potencialas ir gyvavimo ciklas	142
2. TECHNOLOGINIŲ INOVACIJŲ STRATEGIJA ĮMONĖJE	144
2.1. Technologinių inovacijų strategijos svarba, uždaviniai ir tikslas ..	144
2.2. Technologinių inovacijų efektas ir strategijų tipai	147
2.3. Technologijos įvertinimas ir analizė	152
2.4. Technologijų portfelio formavimo principai	159
2.5. Technologinės strategijos modelis	167
3. TECHNOLOGIJŲ PLITIMAS IR PRAMONĖS RAIDA	169
3.1. Technologijų plitimo svarba ir rėmimo politika	169
3.2. Nematerialių (intelektinių) technologijų plitimas	171
3.3. Materializuotų gaminant įrangą technologijų plitimas	176
3.4. Importo vaidmuo technologijoms plisti	178
3.5. Technologijos srautų analizė	179
4. TECHNOLOGINIS INTENSYVUMAS IR MODERNIOS TECHNOLOGIJOS.....	181
4.1. MTEP išlaidos ir technologinis intensyvumas	181
4.2. Modernios (tobulos) technologijos	183
5. TECHNOLOGINIŲ INOVACIJŲ ĮTAKA EKONOMINIAMS PROCESAMS	186
5.1. Technologinių inovacijų paplitimo įmonėse veiksniai ir galimybės	188
5.2. Technologinės inovacijos – svarbus konkurencingumo didinimo veiksnys	188
5.3. Technologijų perdavimo tinklai	192
5.3.1. Inovacijų perdavimo centrų tinklas	193
5.3.2. Klasterių kompetencijos tinklai	194
5.3.3. Mokslo, studijų ir verslo centrai (slėniai)	196
5.3.4. Technologinės platformos	199

IV DALIS. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS VALDYMAS	202
1. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS SĄVOKA IR OBJEKTAI	202
1.1. Intelektinės nuosavybės sąvoka	202
1.2. Autorių teisių objektai	202
1.3. Pramoninės nuosavybės objektai	206
1.4. Kiti intelektinės nuosavybės objektai	208
2. INTELEKTUALINĖS NUOSAVYBĖS TEISINĖ APSAUGA	209
2.1. Teisinė apsauga patentais ir registracijos liudijimais	209
2.2. Institucijos, atsakingos už intelektinės nuosavybės apsaugą	211
3. TEISIŲ Į PRAMONINĘ NUOSAVYBĘ ĮFORMINIMAS	213
3.1. Valstybinio patentų biuro veikla ir bendra teisių įforminimo procedūra	213
3.2. Išradimų apsauga patentuojant	214
3.3. Išradimo sąvoka ir išradimo objektai	216
4. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS EKONOMIKA	218
4.1. Įmonės teisių į intelektinę nuosavybę įgijimo būdai	218
4.2. Licencinės sutartys	219
4.3. Licencijos kaina ir atlyginimo formos	222
4.4. Intelektinė nuosavybė konkurencinėje kovoje	224
4.5. Ginčų dėl intelektinės nuosavybės sprendimas	225
 V DALIS. INOVACINĖS POLITIKOS FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS	 227
1. INOVACINĖS POLITIKOS TIPAI IR INOVACIJŲ SISTEMA	227
1.1. Inovacinės politikos tipai ir jų taikymas išsivysčiusiose šalyse	227
1.2. Inovacijų sistema	229
2. INOVACINĖS VEIKLOS VERTINIMO TEORINIAI ASPEKTAI	232
2.1. Inovacinės veiklos vertinimo rodiklių sistema	232
2.2. Suvestinio inovacijų indekso (SII) skaičiavimo metodika	237
2.3. Marketingo veiksmų vertinimas	240

3. INOVACIJŲ POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS LIETUVOJE	243
3.1. Inovacijų politikos įgyvendinimo strategijos ir parama	243
3.2. Inovacijų skatinimo finansinė parama	245
3.2.1. Valstybės finansinė parama	246
3.2.2. Europos Sąjungos fondų finansinė parama	250
3.3. Nefinansinė parama inovacijoms	253
4. INOVACINĖS VEIKLOS LYGINAMOJI ANALIZĖ	256
4.1. Inovacinės veiklos tendencijų lyginamoji analizė Lietuvoje	257
4.2. Inovacijų skatinimo patirties kitose ES šalyse pavyzdžių analizė	261
4.2.1. Viešieji pirkimai	261
4.2.2. Inovaciniai čekiai	263
4.2.3. Rizikos kapitalas	265
4.2.4. Mokslo ir verslo bendradarbiavimas	266
5. LIETUVOS INOVACIJŲ POLITIKOS TOBULINIMAS, REMIANTIS UŽSIENIO ŠALIŲ PATIRTIMI	272
5.1. Lietuvos inovacijų politikos formavimo principai	272
5.2. Suomijos inovacijų politika, jos formavimas ir inovacijų sistema	272
5.3. Švedijos inovacijų politika ir inovacijų sistema	280
5.4. Kai kurie Japonijos inovacijų sistemos bruožai	285
5.5. JAV inovacijų sistemos bruožai	289
5.6. Lietuvos inovacijų politikos formavimo tobulinimo kryptys	298
BAIGIAMOSIOS PASTABOS	306
PRIEDAI	312
LITERATŪRA	314